

ANKSİYETE

Serpil YILMAZ¹

“

Konu Başlıkları

1. Giriş
2. Anksiyete Kavramı
3. Anksiyete Düzeyleri
4. Anksiyete Kavramı ve Tarihsel Süreci
5. Farklı Disiplinlerde Anksiyete
6. Gelişim Dönemlerine Göre Anksiyete
7. Anksiyete ve Kültür İlişkisi
8. Anksiyete ve Etik İlişkisi
9. Anksiyete ve Hemşirelik
10. Anksiyete İle İlgili Hemşirelik Girişimleri
11. Anksiyeteyi Değerlendirmek İçin Kullanılan Ölçekler
12. Anksiyete ile ilgili kitaplar, dergiler, atasözleri, deyimler ve film örnekleri
13. Örnek vaka
14. Özet Noktalar
15. Kaynaklar

”

“

Öğrenim Hedefleri

- ☑ Stres, anksiyete ve korku terimlerini ayırt edebilir
- ☑ Normal bir stres tepkisi olarak anksiyete ile anksiyete bozuklukları arasındaki sınırın farkına varabilir
- ☑ Anksiyete düzeyleri ile ilgili davranış değişikliklerini açıklayabilir
- ☑ Anksiyete deneyimleyen bireylere karşı hemşirelerin olası tepkileri (duygu, inanç ve tutum vb.) hakkında farkındalık kazanabilir
- ☑ Anksiyete deneyimleyen bireyin gereksinimleri için farkındalık kazanıp duyarlılık gösterebilir
- ☑ Anksiyetesi olan bireylere yönelik hemşirelik tanımlarını formüle edebilir ve bakım vermek için kullanabilir
- ☑ Anksiyetesi olan bireye bakım verirken güncel kanıta dayalı uygulamaları bilir ve uygular

”

Temel Kavramlar

Anksiyete, Endişe, Kaygı, Panik Atak, Korku

¹ Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, serpil33@mersin.edu.tr

KAYNAKLAR

1. González-Pando, D. Alonso-Pérez, F. (2018). Person experiencing anxiety. In J.C. Santos, J.R. Cutcliff (Eds.), *European psychiatric mental health nursing in the 21st century: A person-centred evidence-based approach* (1st ed., pp. 353-370). Switzerland: Springer International Publishing.
2. Elders, A. (2017). Anxiety, trauma and stress-related disorders. In: K. Evans, D. Nizette, A. O'brien (Eds.), *Psychiatric and mental health nursing* (4th ed., pp. 844-913). China: Elsevier.
3. Stuart, G.W. (2013). Anxiety responses and anxiety disorders. In: G.W. Stuart (Eds.), *Principles and practice of psychiatric nursing*. (10th ed., pp. 217-243). China: Elsevier Mosby.
4. Townsend, MC, Morgan, KI. (2018). *Psychiatric mental health nursing: concepts of care in evidence-based practice* (Ninth edit). USA: FA. Davis Company.
5. Curtis, CM. Tuzo, C.N. (2017). *Psychiatric mental health nursing: Content review plus practice questions*. (First edit). USA: FA. Davis Company.
6. Kara M. Kierkegaard felsefesiyle birlikte ortaya çıkan bir kavram karmaşası: endişe mi, kaygı mı, anksiyete mi, korku mu? FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi. 2020;16:279-308.
7. Videbeck, SL. (2020). *Psychiatric-mental health nursing* (Eight edit). China: Wolters Kluwer.
8. Mental Health Foundation (2014). *Living with anxiety: Understanding the role and impact of anxiety in our lives*. (10/10/2021 tarihinde <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/living-with-anxiety-report.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
9. Halter, MG. (2018). Anxiety, obsessive-compulsive, and related disorders. In M.G. Halter (Eds.), *Varcarolis' foundations of psychiatric mental health nursing: A clinical approach* (8th ed., pp. 549-593). Canada: Elsevier.
10. Gorman, LM. (2014). *Neeb's fundamentals of mental health nursing* (Four edit). Philadelphia: Davis Company.
11. Gorman, LM. Sultan, D.F. (2008). *Psychosocial nursing for general patient care*. (Thirth edit.) USA: FA. Davis Company.
12. Chand, SP. Marwaha, R. Bender, RM. (2022). *Anxiety (Nursing)*. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing. (10/10/2021 tarihinde <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK568761/> adresinden ulaşılmıştır).
13. Jenkins, E. Musto, L. (2019). Anxiety, obsessive-compulsive, and related disorders. In: W. Austin, D. Kuyk, C. Peternelj-Taylor, M.A. Boyd (Eds.), *Psychiatric mental health nursing for Canadian practice*. (4th ed., pp. 1466-1545). China: Wolters Kluwer.
14. Cüceloğlu, D. (2019). *İnsan ve davranış: Psikolojinin temel kavramları*. (28. basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
15. Poole, H.W. (2017). *Childhood fears and anxieties: Symptoms and treatments of anxiety disorders*. (First edit). USA: Mason Crest Publishers.
16. Horwitz, AV. (2013). *Anxiety: A short history (Johns Hopkins Biographies of Disease)* (First edit). Baltimor: Johns Hopkins University Press.
17. Sadock, BJ. Sadock, VA. Ruiz, P. (2015). *Kaplan and Sadock's synopsis of psychiatry: Behavioral sciences clinical psychiatry* (Eleventh edit). Philadelphia: Wolters Kluwer.
18. Kierkegaard, S. (2010). *Ölümcül hastalık umutsuzluk*. (Mukadder Yakupoğlu Çev. Ed.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
19. Öz, F. (2010). *Sağlık alanında temel kavramlar*. (2. basım). Ankara: Mattek Matbaacılık.
20. Bolea Ş. The courage to be anxious: Paul Tillich's existential interpretation of anxiety. *The Journal of Education, Culture, and Society*. 2015;6:20-25.
21. Adwas AA, Jbireal JM, Azab AE. Anxiety: Insights into signs, symptoms, etiology, pathophysiology, and treatment. *East African Scholars Journal of Medical Sciences*. 2019;2:580-591.
22. An American Addiction Centers Resource (2021). *Social explanations of anxiety disorders*. (10.10.2021 tarihinde <https://www.mentalhelp.net/anxiety/social-explanations/> adresinden ulaşılmıştır).
23. Boland, R. Verdiun, M. Ruiz, P. (2021). *Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry* (Twelfth edit). China: Wolters Kluwer.
24. Shree M. An examination on causes for anxiety and depression among elderly people. *Journal of Contemporary Issues in Business and Government*. 2020;26:823-828.
25. Frost R, Nair P, Aw S, Gould RL, Kharicha K, Buszewicz M, Walters K. Supporting frail older people with depression and anxiety: A qualitative study. *Aging Ment Health*. 2020;24:1977-1984.
26. Çam, O. Okanlı, A. (2012). Ruh Sağlığı, Kültür ve Psikiyatri Hemşireliği. Ümit Seviğ, Gülbu Tanrıverdi (Ed.), *Kültürlerarası Hemşirelik içinde* (239-282). İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.
27. Yanık M. Hafırgan: Kültüre bağlı bir sendrom mu, yoksa anksiyetenin kültüre özgü bedensel ifadesi mi? *Klinik Psikiyatri Bülteni*. 2003;13:191-196.
28. Marks JA, Rosenblatt S, Knoll JL. Ethical challenges in the treatment of anxiety. *Focus*. 2021;19(2):212-216.
29. Kouchaki M, Desai SD. Anxious, threatened, and also unethical: how anxiety makes individuals feel threatened and commit unethical acts. *Journal of Applied Psychology*. 2015;100(2):360-375.
30. Van-Willenswaard KC, Lynn F, McNeill J, McQueen K, Dennis CL, Lobel M, Alderdice F. Music interventions to reduce stress and anxiety in pregnancy: a systematic review and meta-analysis. *BMC Psychiatry*. 2017;17:1-9.
31. Eijlers R, Utens EMWJ, Staals LM, de Nijs PFA, Berghmans JM, Wijnen RMH, Hillegers MHJ, Dierckx B, Legeestee JS. Systematic review and meta-analysis of virtual reality in pediatrics: Effects on pain and anxiety. *Anesth Analg*. 2019;129(5):1344-1353.
32. Öner, N. Le Compte, A. (1983). *Süreksiz durumluk/süreksizlik kaygı envanteri el kitabı* (Birinci baskı). İstanbul:

Boğaziçi Üniversitesi Yayını.

33. Ulusoy M., Şahin N., Erkman H. Turkish Version of The Beck Anxiety Inventory: psychometric properties. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quaterly*. 1998;12(2):28-35.
34. Özalp Gerçekler G, Ayar D, Özdemir Z, Bektaş M. Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk ve Çocuk Korku Ölçeğinin Türk diline kazandırılması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2018;11(1):9-13.
35. Özusta HŞ. Çocuklar için Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi* 1995;10(34);32-44.